

EQUATION

ԱՐԴՅՈՒՆԱԿԱՆ ՎՐԱԵՐԱ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻԿ

Operat. Res.

כְּכָלְכָלָה שֶׁבְּכָלְכָלָה כְּכָלְכָלָה

2020年6月，54岁的小李，因心慌、胸闷、气短等症状到当地医院就诊。

Digitized by srujanika@gmail.com

ՀԱՅԱՐ Ե. ԹԻ 11. ԿԵՆԿԵԹԻ 1845. ԷՊՐԻ 25

四庫全書

Բարեհանութեամբ Հրատարակիմքը
որ բամբայուց Աղջամիրիս մին բարե-
կամ Համեմ ցերայ իւր դրաւորական ա-
ռաջին Հանգանեակն ՚ի վերայ վաճա-
ռականութեան մեզ ու դարձիլ, որ յո-
սամք յօրպոր կիմնի այլ կօգմարձնեքին
մերաշնեայ ուսումնամիբաց՝ ոսկու գրի-
նակին հեռուիլ:

Հրատարակեմք նուե՝ զի ընկարագ
Պատով միւս զի՞ր թուեալ ՚ի Կալիա-
թա 15. Ակտօրք, Հանգերձ պատրա-
կան և շատ հաւանելի Հանդիսակու-
թեամբ, Որ ուրախ իշխնենք խեցյա-
՚ի տիտղ անցուցանել, եթէ գննեն Գ-
տեղիակ լինենինք բարեւոր Հեղինակի
անուանն ըստց որովհետու զբոյ առօրա-
գրութիւննայ էնք հոգի առա ։ Եթէ և
մեր ընկերութեան հանուննայ որ առաջ

քենաժեւոն և վերահստութեան քանի
չափը լի, վաստուայ յապովից ինը տպելի,
յուսաբով որ հեղինակ առ հեղինակ ըն-
չորմ կառուն մեզ իւ բեանց անուանը ըն-
տալ միայն վասն մեր տեղեկութեան :
— Այսուտան և հօնն երեկոյին բաւ-
րայու թղթաքիրն հասու անզու : աս-
կայն ոչ ինչ մին երեկի կոմ արժանի
ծանօթութեան բան չկրպացնինք, որ
մերայնոց տեղեկութեան համար յի-
շենք, գանին ամսով յառաջ, երբ որ
թղթատոպն ամսէն մի անգամ կզէր,
հասուակութիւնն ըստ իւ բեանց ակն-
կալութեան բաւտկոնին ախորդելի և
պիտանի ըստը կերպին, տակոյն ոյն
ժամանուից որ ոյս կիսումնեայ թղթ-
ատարութիւնն հասուառից ի մէջ
Հնդկաստանոյ և Չնդղից, ամենայն
անդամնն ըերած լուրն գրիթե դուքի-
այ որոք յախորդելի նորութեանց, և
վասկաքանօք չեն կարգացման որպէս

բայսառաջ Յայ արտադ արտադ ԸՆԿ գոյն
առաւ հՀ սգտակորոց Տերութեանց
քան թէ հասարակութեան :

— Անդ պիոյ Օքտավիան Խուզը Հին
ամբողջ հասէցայ ՚ի Գալլիա իւր Ար-
քայակըն Ալեքսանդր Հետ , որոց Ամ-
շըով և Հանդիսով ստացէլան Խուզ-
ւոր և Խուզու Հին Լուիս Ֆիլիպին և
ըստը պարագանեանք իւրեանց :

—Մի միջնորդ յուռաջ շատ աստվիկ շըք
էր առում աեղու , այլ անցեալ շարա-
թէ մերոյ պահէց յորդ իւրադ անձքեւիլ
որ գրեթէ մի շարաթ տեւէց + երբեմն
և շատ աստվիկ քոմի փշելով , որպէս
որ անցեալ կիր բակէի միջօրեւ , ին սկսէց
այլ որովհեռև շատ կարճ տեւէց յորմե-
լից գէպ յորմեմատ անց կալով , ոչ ինչ
յատկացեալ ֆառ չափէց + Յուսումք
ծախւմն ևս ոյսով ; Խապազ անց կացի
լինի եղանակին փափոխութիւնն և այ-
լինի Օլուրէ գէւ սնուռանեալ թիթանն
որ անց կացաւ + Սաստիկ յորդ անձ
քեն բարեբաղբազէս մեղմացը Հող
մայ քոնութիւնն : Այժմ եղանակի
ըստ կերպ պարզիալ , և յաստիկ որ
պատիւ կշորունակի մինչ ցրոյց վերջ

ԲՈՒՄԱՅԻՆ

Սմբոյ Յ. Պահնտիլուն նույն բառ
շեռուց Համելայ անդք, ոյլ սրբ. Հար-
կաւոր նոր լուր չի թերել Պարսկաս-
տանու, և ոչ ևս գիր վասն ժամանակից
կործութեօն նույն շատ վատղ թողու-
թով : Այս բան միույն խմացվեցաւ որ
էնակէս մին ըստ չի պատահել ի թու շեռ
կամ 'ի բազդատ ու մժանէի ծանուցման
էրդանակ անցելոյ Յ. ամսոյ շատ գեր-
իննելով արգելոց առել ծալային աւա-
դակաց խռովութեանց և շարութեանց
Անգլուուց ու իրութեան Ակուներ կա-
նտօեանա ” և պատերապմակըն բարի

"Տիգրիսն" ըրամատանայ կողմաբեռն
քումն շրջադաշտւմն է : "Կլայվ" պա-
տերացմական ամանն ձևեն ամենում
բուժքայի թողութիւն անցեալ ամոցյ 9.
ամի հասելոց ՚ի Բուշեո զինի երկոյն
նաւարկութեան 70: առողջ և կուտ" պատերազմական ամանն որ անցյալը
ամոցյ 16: ումն Բուշեո պիտօք թողիւր
տեղը ոյս համար : շուա ակնկալիցից

—բուշեաց երկու բազմալոց համան
երկու օրով յառաջ նոր ձիում, քով՝ Ար-
տասէր և այլ պարեաց համար ես բա-
րախենութիւն կլինի:

ՀԵՂԻ • ՕՐՎԵԼԻ ՕՒՐԵԲ 5 • 1845 •

951-1, 1-12

(Allentown Oct 9th 2007 12 - 1845)

Digitized by srujanika@gmail.com

ԵՐԱԳՈՎՈՐԻՄՆ ՅԱ-ՑՈՒ-ԽՍՀՆՑ

ԴՐԱՄԱ

ԱՐԴԻՇ Ծրումանց (Քառ իթաց) որ դորևալ սկսած էր Խոստիքը լինել մնական հանուստ, թե ենա, երկրորդ անգամ համատեղություն կ' Պատեա հուստին թեամբ և գործակցաթեամբ, վարին կ' մեց ամսոց հետ և պար: Եշխանաւոր ինք Համամետութիւն համատեղություն աւ անջոյ և դրաբարդ աստիճաններն յայնինք Տերութեամ, պատաւա երեւ է ի լինելու գոտութիւնութիւն նոցունց ուն: Ի թագուսորութեան Լուսի Աղջկասամանքը բարեփ վարին զատի ընդդեմ կարգի նոցուաններ զնուու բառաւախունառու: Կ վերս զանառաւահանակին ձեւա արքանանք չ: Լուսամանք կ' Ալեք Տանեան զնդիք, միու հնանաւ այնքան կորպաքութիւնք նոց կ ուղանիւ, զի կարդ բերեանց արգելավ էր յանե որութենիւ, և հնուացին ոչ զայր պոտուանանաւութիւն անորադութեանն: Ասկայն Յառեան դադիւն որ ընդդեմ է միու Ծրումանց, եղիս կ կար ուրութեանն յայնապէի դադունքն ինչ սուրբ Ան ներսակու օքնացն Գաղղրոյ: և Մինիքական օգուու: Այսու ազդուու Արքայն Լուսի ու արդէն իրիւեց հասօն դիմաց ընդ նուս: Տանաւանց դի կար էր զնոս կուսակից մերկնազարծութեամ Պատեա Աննին ընդդեմ ինաց իւրաց առաւել ու չեւ ու շատ առաջիք իդե բանին: և խափանեաց զիարդ նոցու Տերութեամ իւրաքանչ և պայտ հետաւ մենց յայնինք

Ի բայ թողեալ զհարք մինց ինչ, Յիսուս տանքն
ըսալ ոն է դաշտիու մուգածու թեան առվարձնաւոր:
Այսու ամեծայնիւ կային անդ ի նոցունէ, և առ
սակաւ սակաւ յետ խոսկութեան Յուլիսի, ամեւ-
լու բարդունայր թիւ նոցաւ և ընդ ամենայն տեխն
դարձից մեծաւ զջու չու թեամբ և ամասւ տակաւ
չ են օրեւեն միրսակ տունք, արցթարունք և
չորոցք նոցաւ, և սկսանէին միրսակն ունեւ զարա-
ռաւթիւն և զյժ քաղաքական կրթեց կազմուց: Եռովիկ
գիտադրութեամ և դիր ըստիկու թիւն մասնաւոր,
խորակ ազդութեամ լաւ օրինացանուրութեանց չ վնաս խա-
ղողաթեան և բարեկարդութեան քաշացակուն կա-
ռավարութեան: ոչի նոցաւ սկսանէր միրսակն շար-
մէ դամօրէն զերեկցական կազմուց: Եռովիկ
գիտադրութեամ և դիր ըստիկու թիւն մասնաւոր,
խորակ ազդութեամ լաւ օրինացանուրութեանց
պարոցիկ բայ օրինաց: Եւ զարմանալի ինն է
այն, զի զի տնտուք յառաջ առիթ ազդեցու-
թեամ եղէ կ'ոնցունց ենի ի Ֆիուսաւոնց: Քանզի
զածմապահնցաւ վասն առաւել ապահովութեան
իւ բայց զդրամ միտրունութեան ընդդիմ կամաց
համարակութեան: Դ գառ վորեցաւ նև յատեան
վասն յանցանաց, և պաշտոնանութիւն նորա ուր-
եցէ. թէ զրամ պատկունէր ապօրինութիւն ընկե-
րութեան, այսինքն կարդին Յիսուս սեանց՝ որ կայր
ընդգմա օրինաց եռեփին: Կառուսակցաւ ինդիր յա-
նիս, և այսու եղիս Ֆերութիւնն վկայութիւն և
զարպացց որոյ կարուսէն, և ոյնու ապա յա-
ռաջ զարեցաւ ործ խոփաննան հարաւորուն և
խունակուր: Այսու զի գոյանակ համանդամայն
չ զարդ զները զուեն Երկրին ընդգմա Յիսուս-
անց, Խորհրդառնն Լուի իւ Գիւիսու խոհեմօրին
չ եր, Եաւ զգութեան յութիւն վասինն չ խափանէլ
զիարգ զայն չ դաշտիու: և փոխանակ տպաւե-
նուց յիշխանութիւն քաղաքական օրինաց և եթ,
առ չ նուստ զնեանց զու օջնականութիւն հոգեւ որ
իշխանութեանն եւ, որու ոչ նորին իսկ Յիսուս
անք և ոչ կառակիցք նոցաւ կառին խօսեւ ինչ
լնդպի մ օրինաց: և պատառ որին հասզանիւ
սերութեանն առանց իրենքներակութեամ, իրեն
քարի հպատակը, և իրեն Հշմուրի ուղաքախոր: Պ
Պարուն Գիրլուն հշամարեն կարէ զութարմայնութիւնն
ակնակերպն չ անօքենութիւնն վատինն, վատին ա-
զամուն կարէ յանձնայն յանձնացոյ յանձիմանու-
թեանց ակնակերպն յօքն երկիրն: Այսու եղա-
նակու անդմանն առանց և պատի Եթուսեանի,
զի թէ և իսկապէս և իրաք հովունեալ և կարդ նոցա-
ցաց անուանք ոչ. Անաղունգեցոյ նև Հրաժանք հո-
գուր կնոքն իւ քանանց, և պարանաթիւն նոցա-
փախանակ բանի քակելոյ: Երուեացի ինքնին: Եւ ոյն
խաղաղ անվնան և անդուր վեր շուտ որու մասնիս,
որ չ էր սպոտնակեց տարտամութեան և զըս-
ուարութեան, պայցուց մեծ և մեծ զգմանթեան
է շնանաշնութեան պարու Գիրզոր, խոհեմու-

թեան և բարեխամութեան դափին Գրիգորի վեշ-
տասահերոդի, և հանձարց և քաջափորմութեան
Պետին Յիսուսեանց կարգի:

Վ երբոյ պատութեամ խնդրեմը
յասիտուէս լու միա դնելք: Զարմա-
նուի կ'արեւոյ կարգալ թէ ոյց կար-
գի միսարանքն՝ որք անմեղ, մարդու-
ուր, անարժաթանէր և լու ուսում
տուող են երեման՝ արտաքին կերպա-
րանք, վնասակիոր՝ խորվացոյր՝ որ-
ճաթանէր և խափանիչ ուսմոն են
գտառւէլ, ոչ թէ վասն Տէրութեանց
միոյն ոյլ և առանձին առնց: Եւ ոյր
դատողութիւնն ուր է արարուել: Եւ՝ ի
Գաղղինը, որ է Գաղատանն և ուսմէական
զուանութեան: Եթէ այսպիսի Հռով-
մագուան Տէրութիւնն ու ողուսկար Հո-
մարի այր կարդի խոփանումն և Մզլլ
չուոց այր միուրանութեանն իւր ուն-
րութեանու մի ֆաւլ, կամ նոյն միուրան-
ներից իւր ուսումնարանի մէջ մասնել:
ուրեմն մեք բնուչ կարծիք սիստի ու-
նենանք առնցունէ:

Ոչինչ պակաս ՚ի ոսցանէ, են և կարգը
Միստարոց, յորոց մին կոչեալ Յմիրի-
կեան՝ տիրութեամբ ծոնուցնելոք,
արկէն սկսեալ և եւսւոււ զիմակիո Ազգ
մը որ ՚ի Կողմանու Յուրբուտանու:

Մին Ժամնակ էր՝ որ մեր Սրբադ-
գեաց շարքն ՚ի մեռն շատուածոյին
քարոզութեանց զզզնոյն արց ս գարձու-
ցունէին ՚ի Սուրբ Հաւատո մեր, որում
վկրոյ են Վիրք, Ազումուք և ոյլք:
Այլ ոչ տարտարազութեանս, ժամնա-
նեալ ենք արդյանի օրեր, որ նորածին
լրդը անդամ համարձակին ապրիլի
մտանել ՚ի վորախ մեր առնելի գուռանց:

Այլ եկեսցէ ժամնանկ, և յուսամք
՚ի Տէր՝ արգելն Հատեալ խոկ է, յորում
Ազգ մեր վերասին կ'սանեայ իւր առա-
շն վատքն:

ՏԵՇԵՍԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՐԻ

(Ըուրանեան-Եկան)

թաղում անձինք, որոց հետ ծանօթակը դիմ է միջաց մեծ բանակութեամբ անձինք, յուսահաւաքան կամ կոկին Հնդկաստանայ Հագործնեան ունի և ժապել և Մին եթե էլլ անհոգութ առաջ ու երկու երկու տարի շատ լու յախցեցան ։ ասկոյն մին չոր եղանակի պատահաւով միունքամունք որդիակիր կամ ցացակիր երուն ։ Այս բազմից կդասանի :

1832. Յանձնութիւն ամսում չորք Քիջու Ըուրանեան մնիքցին ։ օրոյ ըրութ մասն մույն պահաւ ։ Էտառ առ ու որ միջաւ ուղղեցին (Հայու Դաւակ) շատ մասից եւ զեր տուեց ։ Ենդու մասունք մին եօթն, և մի մի հինգ է բարու ։ որ պին անձրեւից խիցը ցուեկըն, ոյնքան գողեցին եղան որպես որ ԶԷմիկու և մինչ ցուրան և ս շատ տառը և ուղղան հաւցիւ, և որ առու աշուման ։ Ենին այս մասն ևս որ Անար անձուն ցունեցին, ըրութիւն որդնեակիր եւաւ, որոյ միջից տառ հուս էլլ ևս շործաւ ։

Կայս ուշան արտօղութիւնն զարմանալիու այս անզուն (Գործիուրութ)։ Այսպեսմեր առայս միշտ բունք մասն պատճի բաժանեցին որ շարքարեն անձին, որոյ բուքքու թիւնն այժմ (Պատային հինգ տուն) առան ուշացընից առառեւայ, ցուցունելով հինգ մեջ ունուղաւ եղեց պատրաստ գոտի ապրեաց ։ այսպիս միջաց տառն և երեք ամսում երկու անկամ իրու էլլին ։ Անձրեւին եղունկում յարմար չի լինեց կորեւ էթէ ուղացւոց համար ինին շաբաթներն, քանի և յ ժամանակ մեր շատ քայլեն ան, և դիմին զուրկ շաբաթաւին նիւթից ։

ԱՅՆ ԱՅՆ ԱՅՆ շաբաթնեւոց երեւ անձնումն, որ ը ծանօթակն մեր, այսինքն ուկին, մասուշակացն, ուեղն ժիրանի կամ ջամու շաբաթներ, և յասակ կամ յասաւնեն շաբաթներ։ Դիմին մասուշակացն որդես որ Ամբեանան Հնդկացն զանազան կրթութեան և Օսմանիկ, որունեան պատիկ, պատիկ հիւթ ունիք, շատ պինքայ, յեփայ անձնումն, և անրեւ ունի մեծացյն և կանգունու ։ Երբ հասունանա հասութակուն յորդարձունց զուռան, կաշին հասու, և միջն մասն պինք, ասկոյն հիւթն շատ տուաւէւ և առաւա ։ Շատ սահաւ կը պատառու որ այս շաբաթներն ենդի ժամանակուն մասն զինի անձինք, որ հաւառ անզում ևս կ'ըմացի ։

Այս անսակից շինան շաբաթն շատ լաւայ, բայց չէմերիս անկարունքն հասարակօքն բըրունայ հետ յուսանաւուն, որ մեր չոյց անսակի հիւթն մաքրի ։ Այս խառնուն շնորհ շաբաթ շաբաթաց առջանաւ:

ՇԻՐԱԿԻ ՄԵՇԱՏԵ ԱԿԱԳՈՅ ՆԱՌ

Կամ մեն ջափու Շաբաթներն ոյնքան հասույ որպէս Բրբանաց հանութը կապէրու շաբաթից մինչ մեց մասնաշաբ երկույն, ութիւնից մինչ տասն ունաշափ արձը, և ծոյսու վերին մասունքն բազմից նուազ զներ կամ խաւը կցուցանին, որ տուրին կապէրու անսանանեցին, յասուկ ծիրանապոյն։ Տիր ամին աւելի կամաց դղոման քան զցւուն Մանուշակնեան ։

Խեաւու հասույ սորս կեղեն (+շնուն) և ըստ զանգուի կութմաւթիւնն պինք, ասկոյն գետիւ մէն բանակիտթամբ լուսիր հետիւ տուրման, սորտ հեշտ կերպ առաջ բիրու տասուկ շաբաթաց շինան։

Յասուկն եւ Բրբանաց հետ խունածաց ։ Կարծեաց որ ոյս երեք տասուկ շաբաթնեւոյ ըստորոշն յարմարան Արթեւնուն Հնդկաց համար ։ յասկաւու առաջ նին և միրին տեսուիներն ։

ՃՆԿԱՎՑԵՆԵՑ ԸՆԹԱՐԵՆԻՑ

Զանգունն ահուսիս սորտագրութիւնն անուրկ համարենք տուն, միայն այուշան ասեմք, որ տեղուց անկարութեան տու հասուրակ սորտ առաջ եւ ան ըստորոշ տեղու քան այլ սորտ տեսուին, ։

ՃՆԿԱՎՑԵՆԻՑ

Կալմարու Միաբանութեան Պարակվեցն աշարդէլին միջին զաւանէն երկու աօի կրային հաւանապարհաւ, որ երբ հասու ամենային նոր և կանաչ էր, և միւս անուններն մանկանայն շրոցեցին և անպատճապէց ։ Բնութեամիւն շատ պինքայ և արգասաւոր։ Այս առայս ժերմին (շոնին) քըրսիկն ամիսայ մասց, միջքեւ միւս շաբաթներին միան զանցն երմիցան կամ որդներիցն սպառական։ Կը անձրեւ սկսեց զարմանալի կերպ տակցան, բայց մարմանն ոչ պակաս գոն իրաւուն միւլիք ունելու, որ մինչ Այսումը ըստու եղեցներին զարդէ առաջ եւ ասուն և երկու ունաշափ բարձրութեամբ, և ըստ մասնաշափ շը չուպաւ, և միջից մինչ ուժ մասնաշափ երկայն կոտրերու։ Օխորու ամուն կարեցն և անիցան, և թէպէս ձեմուն շատ սաստիք էր, ոչինչ եղունակա շաբաթացաւ, որոյ անման ընդդիմունուլ րաց Հնդկանանայ շաբաթներին միոնդանայն յետ մասքին ։ Ես տեսուիցն շաբաթ շին շինք տիւն, ստիւն մի բանաւանց ուժ շինք տեղեկացանք որ մեծ արժողութիւնն ունեն միւն ։

Սորտ սաստիք պինք թիւնն ըստ ակաման Շեմի, քայլու, սրբերի և անաւուն ընդդիմանան է, մասն որչ կարծեմ սրբանիան ամենայն մասպրութեան ։

Հարաւանի.

ԲԵՐԵԲԱՐԾԵԿԱՆԱԳՐ

‘ମେଲାକାରିତା କାହାରେ ପାଇବାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ ?’

Ա ահանու ակինութեան է պատասխան-թիւն մայր
թիւ շնչ պատայ : այսինքն առա զի՞ն ոչ կարենք
առա վախանակ ուղար թիւ, որոյ հարօսմաք : և այսու
մի ըստու ըստ և պատասխան-թիւն միտնան : Վագու մի
քաշաւաւակնութեան ուղար ուղար : և ի կարառաւ թիւն
մարդոց : Կարստնաման թիւն նույա է զարդար մի
բարձրաք, որք կորունին է մաս ույլ քարաքի, և է
ուղարքն հրաւ-թիւ այ պատաս տու վաշաւակնութեան
ման իւ իւ անց վախան շանու : Ս որդին, Երեխն փոքր
երախտ և կարածի թիւն ուղար առաւ ի հրաւայի ի
լուրովից : կարաքն է հարուցին կիմոն : և
պինին, ձեզ, մաս ու է հոռելի հարաւ ուրիշուն մն էն
փոքրանի թիւնը լուսն նայա + լուսն փոքրու շանու
զարդար թիւք մնա միւ ույ : Վահաւանակնութիւնն
է առնասի մարմին արաւի և Ընկերութիւնն :

Ան ինչ մարզիկ պահան ի մեծամեծ ընկերութիւննեան . և ժամանակակից սկզբու այլոց քաղաքացոց .
ունենան թ ընտառ վարչութիւն պետ զնուու ընդուռ ք
իւղանց ընիկ քարաքի : Աւագ գոտանեմք զիւնան
ունկանան թիւն ի մէ և առնենաշընան որ տարանց հայ
զուրուց , և մասնաւորապէս ի մէ ը գիւնդիեցաւ :
ապէնի օքրունի նուրին եր հու զարի աւ ի մէ ը ունենացի
առանց : Բայց մահաւուականու թիւն հին ապահու եր
ոչ ինչ զգիթի քաղցուութեամբ նախցն , որի և ս
ուսաւել մշտիւ թեամբ որդինանին և զարդացածն
յաւաւ լաւցիւն թեամբ ը ի հու որդու թեամն , առա-
րեալ և ո մահաւուականու թիւն մէջ ինչ ուղցի ը
հարցուու թեամ ուղանց : Հայու զունիկ թագ լու շ
խարին , որ շունկից զանունի ինչ առաւարյ կ թափա-
ուական նշտիւն հիւ պայպէն և մարդիկյ ընդ իւ ը
մպիթուն . մինչ յաւաւնաւուաւ որ ընակիչ կայ-
սերու թեամ է ինչն և ինսունիքի : Բայց մէջ մէջ մահա-
ւուակ զին ունենաց աշխարհի ի մի ծնն նըրտունիւն : Ե-
թի մի զարդ ունենաց զարդու վիճան անհանու թեամ
պարու և նու լ զանունան մի : Բայց մէջ ինչ ի մէջա-
մեծ շահու ան էն , ոչ այն տուրք զույգ ինչ որդու-
նեաւ թեամ , թիւն աշ արտուու մահաւուական , զարդու-
աւուուր , և զարդու առափիս . իւ մասնց հարօսու-
թ իւստիր ունենան զանուիսու թիւն ն նախուուունացի
արարուու թեամ : աղջ է առ նոր առաւու թիւն ի մէ ընկա-
կան որդինաւ , և ասենանի ոչ աշարժաքական թիւն
ունի ոյլ և այլ ապէնն : որպէս զարդու թեամ առ
ի զանուաւ , զանուաւուաշարմուն և ունչ գ քարու-
ցանաւու թիւն :

Առաջ ընդ ոյս առնենաց շնորհաւետու թիմա, պարու
է առև. զի ուր առն առու գուռէ զամենաց ու շա-
շութիւն քաղաքի ինչ. և ուր ոյս առնենաց օպուտ
պահուած է առ օգոստ մահաւայսաւու թիմա + ոյն
քաղաք ստեղ կորուստն զեր հայրենակիր թիմա,
շաբան պարօւնա և զգիլու թիմա, և լինի զերի
առաւ. և աղջոս՝ բայց առաւել, զինուոր ազգի.
պրիվ ստեղու և այս ինչ չորանապար:

թանձ զնո՞ւ առաջ չցույ մասնաւոր հեռութեա
ինձ մը թիւ գործ թե ամբ դրվագա աշխատաւոց ,
և ին որ եղանակ առաջ եւ իւղի միջակ անառափա-
կանէ , իւշ՝ եղանակի համարդիք ինձ , իւշ՝ զնո՞ւ-
զնո՞ւ ախտամակ էնա , երգան ըրպերութիւն առա-
ցայ և վերջա որուսէ շատ շնորհակալ եղէ երան-
տափակ սրամ վան բարեցաւ առթիւնն , որ յարցա-
ծիւննեն անկանու առնեցու ինձ . զնին երկա խօսակցու-
թեան և պատմա թեանց դանողան առցայ , գո-
զաքաց , արհեստի և այլ գործոց պարագա որ ցոյց
թուղար մինանց : Գիշշան ասարա առ աշ լին ուն-
հանդիսա քոյ անկանու բարի գիշշ ցնիսկալու ,
որովհետեւ երկու գո ևս նոր երկու ենիք . և իսկու
կարսա անկարցու թեան և քնոյ : Առ առ առ անուշուն-
պատրաստիցայ զնաց զուս . և որովհետեւ անձա-
նօր է ի եւ զնին : հնարյակ Պանդուսականից իւր որ-
ուն թուր առ լին իւր առ շնորհականը : և առան լ
գուցաքի երեւ և լի առ զարդն իւր և Առ զորով շատ բար-
իւնակ զնո՞ւ թեան պատմութի , և գալուստանը առե-
նացն տեղի : շատ մէ պանականու թիւնն են ինձ թէ
շատ մասնի զգաւուսու ց ու պահցի ների որի , որովհետեւ
շատ հարօսէ , և թէ ոյլ ունենալու ժամանութաւ թէ առան ,
և այսու հանուն զնո՞ւ շու թեան որ կ զար տեղի , և
անձաւ այ բանի համար էնու ցիւ եղաւ սասան ցնու-
քի , պատմակ բարութի սպազմակ զրամն : Պատմ .
էր , և առնեցն առան նոյն զաման հաշէ : կիւնիք ,
շանու որոյ ու ներդարա Անդիւսական Սեղունու օրու ս-
թեան իւրաքանչ զնո՞ւ ոն : Երացի օստիւնց նոյն օրն
փախարէն Պատմու սպազայ , ոյց մինչ կիւնիք յան-
դանաւալ Պատմունէ , կիւնիք առ և զար եախցիք .
և իրաւ պիտի բախտուա որ համարնեւ ինձ որ է զար
փաքր էր իսկ բար նաց մին օրու մ : Ք ունդի իւր է պահ-
ուստափակ պարն ինձ նեա շ լին էր , դրէն լուսը
մէռնիւ եղաւան սրիսի փոխանուիք շնոր Պատմուէր , և
յանուն մին “Պատմ .” և շնուա կարող կիւնիք մնու-
քցու առ նու Պատմունցի կրօպականաւուն , և իս ա-
մանց քաշարամար Տիւնայան , որոց բաղմութիւն .
մէն զեւէցնու թիւնն բառու , և բան թիւնն ,
ինչնիքն կարեն համունք նոյն զնացուցայ և համունք
մին կրոյն , ինձ բորսիք առ և զարմացր մին
զավանուութիւն և նշորտակարու թիւն ու առնեցն առան .
որոց բարեանի բարեկամին որոին որ շառ
ինձն Պատմանի էր առայ ինձ + զորու և ենիք և
պահանգարին տաճեցն միջի արու թիւնու պահն միջի
ձեւնի եղաւը միջի միջի “Պատմ .” առանաւ : Ան-
թուրութիւն կիւնիք յարեց ինձ , և որն առարաւա-
մեց միջի յար զարմա իւր բանու թիւնն , որ բար-
զանց այսուան օ ախիք ք և առառաւանուն թէ առա-
հաջուանալ այսուան բիւր բառ բիւր անհետ առ-
ձանց , որոց սորեանի բարեկամին որոին որ շառ
ինձն Պատմանի էր առայ ինձ + զորու և ենիք և
պահանգարին տաճեցն միջի արու թիւնու պահն միջի
ձեւնի եղաւը միջի միջի “Պատմ .” առանաւ :

քաղաքաւմ, որպէս առաջիկ շատ եւր և հրացնիքա
լութիւն, և այս հասկանաւ որ միուր ունենա՞լ բան
այս զերացունց բազուգումն ինչպիսիլ, և որու
առաջանայթն առայն վայրին էլ, թէ ըստ մասնի
դիրքին ուղին. քողքունուց հերախիցն, և պրո
ցըն, և այս առնենուց թէ հասցնահանու բազուց
պարուց, և եթէ երկ սեազանցու, որ ոչ սակայ երե
լու քան թէ մայր քաղաքան մըր լ ուղին, և որպէս
նու, նոյնու և առ ափառու և անմանու համար իրին
սուս է անիմիւնն ու է, և ի միջին այս քանի զորքայի
հնայ մնալ բոլորից ու զուման նախառանիւ, զի մի
զու ցե անիման նորինուս, և այս զանապան բանեն
որ մերս էնա. ինձ, ունեն դժու թէ ըստ մասնի
առնենու որ առողջ ութէ ան, միօթիւն և անզորդ
կացու թէ ան, և թէ զերացունուն բազուգի. որու
առնեն գրեթէ նայունու թէից աչաց և փափու
թէի երկին տեսաւ. թէ ան,

ՄԱՍԻ ԳՅ
ԸՆԹԱՐԱԿԱՐԱՎՈՐԻՒԹՅԱՆ ԱՊՀԱՅԻՆ

Հայության համար - 10 · 12 · 76 ·

Այսպիս ու քեմն երեք բուհ են : որ
մինչ այժմ՝ արդելք եղին Ազգիս գեղե-
ցի յառաջազ խոն թեսնեն . այսինքն Է
մասց թմրութիւնն , աղքատութիւնն և
եղբարց միևնակցէ բաժննուելն : Զար
և տնօքու ո կը ինի Երկրաբոկնե մօք
ու գենար փորձել ե . Ազգի յառաջազի-
մու թի նն գրաւի տանիւլ՝ ուսանց սկզ-
բիցն արմատափիլ («Հաւառ») առե-
լոյ ոյս երեք արդիւքներն ուսնեն ,
որու ետոնդ ե քարարախնուա թեսն :

Սակայն՝ թէ, որ մինն ընդդիմակայս
ու զետոյ ասել թէ ենթայ ևս մեր Ազգի
միջում փոքր յառաջադիմութիւն չի որ
արևմտաց, և թէ առ անց այդ արգելք-
ներն մեջ տեղյան ըստանություն եւ, կարդ ին
է որ ու ամոնքն զարդ անոյ՝ պարոցներ
և վարժ որոնենք շինելով. ևս ևս այդ
մուց ընդունենք ու թիւն առանք՝ կ'առան-
թէ մարդ է այդ կերպ յառաջադիմու-
թեան սիրածն յառասի՝ ոքան որ մին-
չև այժմ երեկու մեր միջում. բայց
առ մեր առաջադիմութիւնն էնդու ը միերաց էն-
թէ, բնազիս հնար և բոլոր ազգն մասն-
չաւան բարեկրթել, և բոլորին միան-

գալուցին դէս ՚ի զիսութեան լրջան տառ
նել աշամ, էսուսը անհնար է Հասանել
մեր բնական ծանր ընթայքրովն, և էն, ես
մին քանի հաս դպրատուններով և
մին քանի վարժարաններով : Ա տան զի՞
բոլոր ազգ և միանգամայն, յատաջ տանիկէ
Համար, Հարկաւոր է ամենայն քարար-
ների և գլուխի մջ դպրոցներ ունենալ,
կարգութ ոչըն, օավագելէ և ոկրչնական
օգտակար ուսմանց . մեծ քաղաքների
միջն նե ևս՝ ընական և քանասսիրական
վարժարաններ, դեղեցիկ արհեանների
մարզարաններ, արհեանի տեղաբէնք,
աշխաղ բառաներ, գրքատունք, քնական
պատութեան և վարդեասչն ձեռա-
գործների թոնեղաբանք (Քրէւեն), և ոյլ
ու բիշ ինչ ար էստուք Կիմիրաբերն :

Արդ՝ հիմայ կարաղ մին մեծ կրօռուսու...
թիւն ցուցանոնել, միթէ հնար է, այս
ընթացքով որ մինչ օրս ընթացէլանք, և
Հայուննել այս բանին, միթէ մին քանի
բարեկար մարզիկ շուտկան են բարը
մին ապա յուսու որելէ՝ մին գոմի զբա-
րատաւնք շնոր ատարով, և թէ մին և
երկիքի, ոյլ և ոչ առան մարզի բան է
ոյրէ: Չեմ առու մթէ մին ապաս փոքր
ոյս չեն կարող ծաղել, ոյլ ի բենաց
մորքի յաս աջադրութիւնն չեն կրօռող
զար և առանել՝ և մեծ մեծ փոխիստու-
թիւննք ոտել ազգի մէջ, թէ կոյման ան-
հատ գանձք ու զենոն ծախոն այս բա-
նի համար, մասն զի՞ մեծամեծ զար-
քէրի մեռ առըց ժամանութեմն, մին
զուտիկ գաւառաւոթիւնն ես թէ, դռւս
դոյ, շափակց դրս մեծ մեծ Հսկոյներ
թթու ան: Եւ թէ կայէա որքան որ հեշտ
ինի հասնց մին կամ երկրին յաղթել,
ոյլ շատ անկամ կիննի որ իրազութ-
յալիքի ոյն բարեկարն, մեռ զիր
առաւ, զօրծքիցն, որով ի ը մորու մ
բասօն գեղեցիկ առաջադրութիւնն ան-
համար կ'թու և անկատար:

Ակրայիշեալս միծ գմուտը թիւնաց
առաջինն՝ է վասդի պահառաւ թիւնն,
կամ սրբուն առենք առքառառ թիւնն,
վասն զի մին բարերար մորդ որ առե-
նայն ինչ առաս ունենայ՝ կամ լովլ
բարբարդի մէջ տարածել իւր բարիքն,
առառառ թեամք կ'ըստ լին, իւր օնեցած
Հորատութիւնն աղջակից եղբարինքին,
Նոյս համար զարոցնէր, ապքառա-
խոցնէր, Հիւանդանայնէր և այլն չի-
նել տարդի, այլ սրբի համե մեր երկրի
մջ ամեն բանէրի կերպարանքն և ամեն
մեր բազդին՝ քան զրւամինն շուտավ
կ'փախուի, ուստի եթէ նայն բարերարի
մինակն ևս փախուիլու վնամ էլ կարա-
զութիւն ցունենալով նոյն շնորհօքն
Հառատու պահնելի, մի մին կամ բարոնի՛^ի
միասին կ'խափանուին իննան և ւ ոյս
առառ թիւնն վատ տառ թիւնն չհամա-
րեն, այլ յոյտնի ծամարառութիւնն որպէս
վորձն ուռելամք մ.ք. և որիտակնէրն
ես ուռեւկամք մեր ժամանակառն:

Ս. յէ Համարենք թէ բազին աջա-
դակ ընթանույցի տեսի մինչ վաղձնուն-
ոյլ տան ինձ՝ քանի հոգի կ կան մեր Ազ-
դի միջութիւն, որ՝ ոյսպիսի մեծամեծ բա-
րերարարութեանց ձեռ տարի, կարսկա-
նուն ունել, շաման՝ չոքք կամ հինգ Հո-
գիք, բայց տես դու՝ որ մեր Ազգն աչ-
թէ. Ազի կամ վլցի, այլ Հազարառոր-
դպրացների, վարժառանց և արհետ-
ութեացոց Հարկաւորաթիւն տնի. •
Քանզի՝ մին սողքի համար հինգ կամ
մեց կրթաբաններն աշխակեն են, որդեւ
մին կամ ոնձքեն. մին մեծ ցամաք գաշ-
տի, կամ օրդեւ մին ճրագի լցո՞ բարօ-
քարտագի, Օնդ զայս՝ դործքի անյառ-
ջաղութիւնն, անողութիւն և փոք չ խարթին,
չոփիսից զուս Փիքը և աշխատութիւննե-
ն, յանդիմուն եկած մին պատիկ գծուու-
րութիւնն, շատ բաւականան որոք մին
ապարերորի պարտառիք օր թորու և

Ճես վեռու իւր տաքած բարեհրաբու-
թենիցն և անողաւուղ թաղաւ իւ ը գործն;
Այս բոլոր առաջներիցու լու յայսնի
կարեւոյ, թէ՝ աղքի յառաջանաւոյ
հումար, անհնար է այն կանոններով
վարուել՝ պառակինչ օրս վարուեցանք,
և անօգաւառ զանիք եւ զուր վաստակի կիշենի՝
թէ որ կրկնու ունացն յաւսով մեք մեղ
խարենք եւ նայնով բաւ տիանամանք :

Աանուրց՝ մին այլ Հնարք գործ
գնենք Եղիշն յառաջ ացոնելոյ համար,
և Հովիո մին հնարք՝ որ նոխ տղբա-
տութիւնն և եղբատից բաժանեն կո-
րազ չընեն արդելք դառնայ մեր Սոզի
ընթացքին, և երկրարդ՝ սիրո բանեն
ոյնու մերայինքն ու անան և արհեստից
ջնիւք աներց ։ Եւ ինչ են այս Հնարքն

Երօփայ քաղաքամիան կտուավխառ
թեան մէջ այս կերպ մին սրբն.ք կայ,
որ՝ քաղաքի կառավարիչն մեծից ու-
ղաւուից ուժն մէի վիճակի համեմու
մին Հայկ է յինք առևնոն և նոյն զա-
մացն վերասին մոլովքի համար մին
բանում խոսջումոց, գպրատաւաք,
արձեատանցք Հրապարակիք և այցն
շնել առաջ. կարծ խօսքով տօնմ,
մոլովքից յինք առանց փոյն՝ կրիեն
նահցան յիսայ տուժմոն. մին փոքր
իքմինում նաևցան զրկումոց, բայց
Հաստրակաց մին շնեսուածք շնեմ լ տա-
րավ մին մի օի հետ կապումոց. եւ-
տուր համար իրեն եղբայրան համար
մոն. քարաքացին՝ քաղաքացու Հետ,
գեղցին՝ զեղցու Հետ, և Հաստրակաց
շնեսուածքն պաշտպանման իւրեաց
ստացուածքի պ.ո. ման զի՞ թէպէտ
նոյն շնեսուածքի վերոյ իւրեանք մին
փոքր փողոն խօսջել, բայց ամենե-
թան և նո Հաւատարապետ ու ուկրան: